

Ehitusmaavarade levik, kaevandamine ja kasutamine

Jõgeva maakond

Lähteülesanne

1. Uurimistöö vajadus ja eesmärk

Uurimistöös antakse hinnang ehitusmaavarade levikule, kaevandamisele ja kasutamisele ning varustuskindluse tagatusele Jõgeva maakonnas.

Töö vajadus on tingitud taristu- ja muude ehitusobjektide ehitamiseks vajalike ehitusmaavarade pidevast nõudlusest ning nende kaevandamisega kaasnevatest probleemidest, mille lahendamine vajab riiklikku käsitlemist.

Töö eesmärk on anda ülevaade Jõgeva maakonna ehitusmaavarade ressurssidest ja nende kaevandamisest, hinnata varustuskindluse tagatust ja kirjeldada maakonnas varustatuse võimalusi põhjalikumalt kuni aastani 2040 ning pikema perspektiiviga kuni 2050. Samuti esitada soovitusel geoloogiliste ja maavara kvaliteedi näitajate ning kaevandamistehniliste võimaluste ja piirangute põhjal sobivate piirkondade kasutusele võtmiseks, et tagada varustuskindlus.

2. Uurimistöö taustteave ja lähtematerjal

Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050¹ (edaspidi Maapõuepoliitika) võeti vastu Riigikogus 06.06.2017. Selle dokumendi järgi uuritakse ja kasutatakse maapõue ning seal leiduvaid loodusvarasid Eesti ühiskonnale suurimat väärtust looval moel, arvestades seejuures sotsiaalseid, majanduslikke, julgeoleku, geoloogilisi ja keskkonnavalaseid aspekte.

Töö eesmärk tuleneb eespool kirjeldatud Maapõuepoliitika visioonist, mille teostamiseks on vaja omada terviklikku ülevaadet ehitusmaavarade ressurssidest, uurimis- ja kaevandamisvõimalustest ning varustuskindluse tagatusest. Maavarade kasutamine peab olema kestlik ning kooskõlas maavarade riigi huviga.

Uurimistöök vajalikud algandmed ehitusmaavarade maardlate, mäeeraldiste, kaevandamisvõimaluste, geoloogiliste uuringute ja nende taotluste ning kaevandamisloa taotluste kohta võetakse maavarade registrist ja keskkonnaotsuste infosüsteemist² ning vajaduse korral küsitakse andmeid riigiametite ja ettevõtete käest. Ressursi leviku, kaevandamisvõimaluste kirjeldamiseks ja maavara kvaliteedi hindamiseks kasutatakse täiendavalt Eesti Geoloogiateenistuse Geoloogiafondi materjale (aruanded, kaardid jm faktiline materjal) ja geoloogilise kaardistamise andmeid ning vajaduse korral tehakse täiendavad üldgeoloogilised uurimistööd.

Uurimistöös varustuskindluse tagatuse hindamisel võtta aluseks Kliimaministeeriumi ehitusmaavarade varustuskindluse tagatuse ülevaates toodud vajadused maakondade kaupa³.

¹ [Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050 | Kliimaministeerium](#)

² [KOTKAS - AVE v2.13.39](#)

³ [Ehitusmaavarad | Kliimaministeerium](#)

3. Uurimistöö sisu

Uurimistöö käigus analüüsitakse seatud eesmärgi päraselt Jõgeva maakonna ehitusmaavarasid ning selle tulemusena valmib aruanne, mis koosneb maakonna ehitusmaavarade maardlate, mäeeraldiste ning nende prognoosilade andmete tabelitest, digitaalsest kaardist ja kirjeldavast tekstist. Lisaks on aruandes andmed maavarade kaevandamise mahtude, geoloogiliste uuringute ning nende taotluste ja kaevandamisloa taotluste kohta, mida on kasutatud varustuskindluse pikema tagatuse hinnangu andmiseks. Antud hinnang prognoosiladele kui uute potentsiaalsete maardlatena. Esitatud soovitusel sobivamate piirkondade kasutusele võtmiseks, et tagada varustuskindlus.

Töö valmimise tähtaeg on 30.11.2027. EGT annab töö tellijale vajaduse korral jooksvalt infot Jõgeva maakonna ehitusmaavarade varustuskindluse kohta.

4. Uurimistöö tulemus

Jõgeva maakonna ehitusmaavarade ressursi uurimise ja kavandamise võimalustele ning varustuskindluse tagatusele ja sobivamate piirkondade kasutusele võtmiseks on antud hinnang kuni aastani 2040 ja pikema perspektiiviga kuni 2050. Koostatud on digitaalne kaart, mis annab visuaalse ülevaate maardlatest, uuringualadest, mäeeraldistest, uuringu- ja kaevandamisloa taotlustest, prognoosiladest ning piirangutest. Uurimistöös esitatud info teavitab avalikkust aegsasti ehitusmaavarade kaevandamise vajalikkusest ja selle võimalikust planeerimisest, mis omakorda lühendab kaevandamisloa taotluste menetlemiseks kuluvat aega. Töö tulemuse põhjal saab riik otsustada ehitusmaavarade kaevandamislubade andmise ning täiendavate geoloogiliste uuringute tegemise vajaduse üle.

Töös esitatavad järeldused on abiks kohalikele omavalitsustele ehitusmaavarade kaevandamisega seotud seisukohtade kujundamiseks ning ettevõtetele üldgeoloogilise uurimistöö ning geoloogilise uuringu lubade taotlemiseks.